

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONKOLOGICKÁ LÉČBA V GYNEKOLOGII

CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002400

ROZVOJ VZDĚLÁVÁNÍ NA SLEZSKÉ UNIVERZITĚ V OPAVĚ

ONKOLOGICKÁ LÉČBA V GYNEKOLOGII

Doc. PhDr. Yveta Vrublová, Ph.D.

GYNEKOLOGICKÉ ZHOUBNÉ NÁDORY

- **Zhoubné nádory vulvy** – dlaždicobuněčný karcinom, melanom, Pagetova choroba, staging vychází z FIGO
- **Zhoubné nádory pochvy** – spinocelulární karcinom
- **Zhoubné nádory děložního čípku** – karcinom cervixu,
- **Karcinom endometria** – adenokarcinom
- **Karcinom děložního těla**
- **Zhoubné nádory vaječníku** – ovariální karcinom, epiteliární nádor avária (Borderline), dysgermion, malobuněčný karcinom, sarkom

CHEMOTERAPIE

Chemoterapie je často nedílnou součástí komplexní léčby některých nádorových onemocnění.

Účinnost chemoterapie dalších linií závisí na mnoha faktorech, na:

- charakteru recidivy,
- velikosti nádorových ložisek,
- hladině tumorových markerů,
- celkovém stavu pacientky,
- přítomnosti nežádoucích účinků chemoterapie 1. linie.

CHEMOTERAPIE

- **Neoadjuvantní** – podávaná před operací nebo radioterapií s cílem zmenšit nádorovou masu a tak usnadnit vlastní výkon
- **Adjuvantní** – podává se po radikální operaci nebo po radioterapii s cílem podpořit účinek
- **Kurativní** – podání chemoterapie s cílem vyléčit. Někdy též radikální. Běžné jsou vysoké dávky a tedy i vyšší nežádoucí účinky.
- **Paliativní** – podávaná pro zlepšení stavu bez cíle definitivně zlikvidovat nádor, ale pouze zamezit jeho růstu nebo dokonce dosáhnout různě dlouhé remise.

NEOADJUVANTNÁ TERAPIE

- Neoadjuvantní terapie je onkologickou terapií, která je prováděna ještě před hlavní léčbou.
- Cílem neoadjuvantní terapie není vyléčit nádorové onemocnění, ale zvýšit pravděpodobnost terapeutického úspěchu hlavní terapeutické metody, tedy chirurgického výkonu.

ADJUVANTNÍ LÉČBA

- Adjuvantní léčba je léčba prováděná u pacientů bez prokazatelných metastáz po základní léčebné metodě – po radikální operaci
- **Cílem** adjuvantní léčby je zničit případné mikroskopické zbytky choroby nebo již přítomné (ale dosud nezjistitelné) mikrometastázy.

CYTOSTATIKA

- **cytostatika ničí nádorové buňky**
- **v terapii používají léky založené na meotrexátu, aktinomycinu D, cyklofosfamidu a derivátech platiny (cistplatina, karboplatina)**

PŘÍPRAVA ŽEN K CHEMOTERAPII

- **Kontrolní odběry**
- **Monitorace fyziologických funkcí**
- **Vyšetření lékařem**
- **Užití chronické medikace**
- **Podání antiemetik a antihistaminik**

PÉČE O ŽENU BĚHEM CHEMOTERAPIE

- Měření fyziologických funkcí
- Sledování celkového stavu
- Psychologický přístup
- Edukace

EDUKACE ŽEN PŘI CHEMOTERAPII

- Výživa
- Péče o kůži
- Pohyb a odpočinek
- Životní styl

VEDLEJŠÍ ÚČINKY

Bezprostřední (hodiny – dny) nauzea (nevolnost) a zvracení
záněty žil, selhání ledvin, hypertenze, anafylaktický šok

Časně (dny – týdny) leukopenie,
trombocytopenie, vypadávání vlasů, průjem, zácpa

Oddálené (týdny až měsíce), anémie, poškození jater,
hyperpigmentace, plicní fibróza

Pozdní (měsíce až roky) – sterilita, hypogonadizmus
(snížená funkce pohlavních žláz), sekundární nádory

RADIOTERAPIE

Radioterapie využívá ionizujícího záření k léčbě nádorových a nenádorových onemocnění.

Tvoří významnou součást léčebného postupu v léčbě gynekologických malignit.

RADIOTERAPIE

- Radioterapie je po chirurgické léčbě nejefektivnější kurativní léčbou. Nezastupitelné místo má i v léčbě paliativní.
- Cílem je eradikovat nádor a vyléčit pacienta. Je primární volbou léčby u karcinomu děložního hrdla.

NEOADJUVANTNÍ RADIOTERAPIE

- Cílem neoadjuvantní radioterapie je zmenšení nádoru před základním léčebným výkonem, zpravidla před operací (předoperační radioterapie).
- Tím je v řadě případů možno dosáhnout operability u původně lokálně rozsáhlého inoperabilního nádoru nebo zmenšení rozsahu operačního výkonu. Zároveň je sníženo i riziko diseminace při manipulaci v operované oblasti.

PALIATIVNÍ RADIOTERAPIE

- Hlavním cílem paliativní radioterapie s “krátkodobým záměrem“ je odstranění či alespoň zmírnění symptomů nádorového onemocnění (zejména bolest, útlak, krvácivé stavy u gynekologických malignit aj.) a až sekundárním cílem je prodloužení přežití.

LÉČBA RECIDIV ZHOUBNÝCH GYNEKOLOGICKÝCH NÁDORŮ

- Brachyterapie je jednou z možností léčby recidiv a umí nádor homogenně prozářit.
- Daří se jí aplikovat vysokou dávku záření přímo do nádoru a naopak šetřit vzdálenější zdravé tkáně. Tak dává i větší naději na vyléčení.
- Brachyterapie se uplatňuje v léčbě recidiv všech gynekologických malignit, kromě karcinomu ovarii.

DĚKUJI ZA POZORNOST